

# KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)- WZÓR II

## Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Opieka paliatywna	
PI/P/1/ST//D_10			Palliative care	
Język wykładowy		Język polski		
Rok akademicki		2019/2020		
Kierunek		pielęgniarstwo		
w zakresie		-		
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia		
Profil studiów		praktyczny		
Forma studiów		Studia stacjonarne		
Semestr / semestry		VI/letni		
Przynależność do grupy zajęć		D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej		
Status przedmiotu		obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	[30]	4,8 ECTS
		Zajęcia praktyczne	[40]	
		Praktyki zawodowe	[40]	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	kształtuje umiejętności praktyczne (profil praktyczny)		4 ECTS
	z uprawnieniami	służy zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarza		5 ECTS
	z dyscypliną	nauki o zdrowiu		5 ECTS
Forma nauczania		tradycyjna- zajęcia zorganizowane w Uczelni, Pz realizowane w wyznaczonej placówce		
Wymagania wstępne		Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu programu w zakresie przedmiotów: anatomia, fizjologia, patologia, farmakologia, podstawy pielęgniarstwa, psychologia, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		dr n. o zdr. D. Trybusińska		
Osoby prowadzące		dr n. o zdr. D. Trybusińska mgr Alicja Klimowicz		
Adres strony internetowej pjo		http://uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		d.trybusinska@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<i>Zdobycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarzką pacjentów nieuleczalnie chorych oraz ich opiekunów.</i>
Treści programowe:	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Definicja, filozofia, cele i historia opieki paliatywnej- 2h.</li> <li>2. Bioetyczne aspekty opieki paliatywnej - 2h.</li> <li>3. System organizacji opieki paliatywnej w Polsce - 2h.</li> <li>4. Wolontariat i ruch hospicyjny - 2h.</li> <li>5. Komunikacja z pacjentem i jego rodziną - 2h.</li> <li>6. Ocena jakości życia w medycynie paliatywnej - 2h.</li> <li>7. Etniczne, religijne i kulturowe odrębności w opiece paliatywnej - 2h.</li> <li>8. Ból w chorobie nowotworowej (definicja, klasyfikacja bólu, patomechanizm, różne zespoły bólowe, metody oceny bólu, standardy leczenia bólu) - 2h.</li> <li>9. Psychospołeczne aspekty opieki paliatywnej (aspekty psychologiczne umierania i żałoby, emocje towarzyszące chorobie nowotworowej, wymiar wsparcia w opiece paliatywnej) oraz problemy duchowe osób nieuleczalnie chorych - 3h..</li> <li>10. Pielęgnowanie pacjenta z objawami ze strony różnych narządów - 10h.</li> <li>11. Problematyka badań naukowych w medycynie paliatywnej - 1h.</li> </ol> <p>Tematy zajęć praktycznych: (UP)</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zakres i charakter opieki w oddziale opieki paliatywnej.– 3h.</li> <li>2. Rola pielęgniarki w wielodyscyplinarnym zespole opieki paliatywnej -3h.</li> <li>3. Priorytety i dylematy etyczne u kresu życia człowieka. -4h.</li> <li>4. Wymiar wsparcia w opiece paliatywnej. -5h.</li> <li>5. Zapobieganie wypaleniu zawodowemu. -3h.</li> <li>6. Ból totalny – metody leczenia i kontrola bólu u chorych w terminalnym okresie choroby - rola pielęgniarki. -3h.</li> <li>7. Procedury i standardy w opiece paliatywnej. -5h.</li> <li>8. Swoistość procesu pielęgnowania chorych z zaawansowaną chorobą nowotworową. -4h.</li> <li>9. Najczęstsze objawy, dolegliwości i problemy chorego objętego opieką paliatywną. -10h.</li> </ol> <p>Tematy Praktyk Zawodowych (UP)</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ocena stanu biopsychospołecznego pacjenta z zaawansowaną chorobą nowotworową-4h.</li> <li>2. Planowanie, organizowanie i sprawowanie opieki nad pacjentem, w oddziale opieki paliatywnej-3h.</li> <li>3. Ocena efektów podjętych działań nad pacjentem i jego rodziną, w oddziale opieki paliatywnej-4h.</li> <li>4. Monitorowanie typowych objawów towarzyszących zaawansowanej chorobie nowotworowej-4.</li> <li>5. Postępowanie pielęgnacyjne nad pacjentem doświadczającym bólu totalnego (rozpoznanie; ocena z zastosowaniem skali VAS, NRS, VRS; planowanie opieki, analiza zastosowanego leczenia; farmakologicznego, niefarmakologicznego, uzupełniającego; ocena uzyskanych efektów)-3h.</li> <li>6. Profilaktyka i leczenie odleżyn-4h.</li> <li>7. Przygotowanie procesu pielęgnowania, z uwzględnieniem poszczególnych faz choroby nowotworowej-9h.</li> <li>8. Współpraca z członkami zespołu terapeutycznego, pacjentem, rodziną (opiekunem) oraz grupą koleżeńską-3h.</li> <li>9. Działania zmierzające do poprawy jakości świadczonej opieki oraz jakości życia pacjenta-3h.</li> <li>10. Edukacja chorego i jego rodziny (opiekuna), w zakresie możliwości samoopieki-3h</li> </ol>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	<p>- metody podające: wykład informacyjny</p> <p>- metody problemowe: wykład konwersatoryjny</p> <p>- metody praktyczne: zajęcia praktyczne, instruktaż, pokaz</p> <p>- metody problemowe- metody aktywizujące: studium przypadku, seminarium</p>
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla danego przedmiotu. Uzyskanie

	<p>pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta liczby punktów ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi. Sposób obliczenia oceny końcowej z przedmiotu określa regulamin studiów. Przedmiot kończy się egzaminem</p> <p>Zaliczenie modułu wymaga spełnienia następujących punktów:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zaliczenie części teoretycznej, w formie testu pisemnego zawierającego 30 zadań, w skład których wchodzi pytania: jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień. Aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić 60% poprawnych odpowiedzi, za którą otrzymuje 1 pkt. Egzamin pisemny odbędzie się w sesji letniej (VI semestr).</li> <li>2. Zaliczenie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, stanowi uzyskanie pozytywnej oceny, po spełnieniu następujących warunków: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) obowiązkowa obecność na zajęciach praktycznych (w razie nieobecności usprawiedliwionej realizacja zajęć, w innym terminie po wcześniejszym ustaleniu z koordynatorem przedmiotu).</li> <li>b) punktualne uczęszczanie na zajęcia,</li> <li>c) zaliczenie tematów seminaryjnych,</li> <li>d) pozytywna ocena procesu pielęgnowania.</li> </ol> </li> </ol>
--	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	D.W3+++	wykład	egzamin	<i>Sprawdzian pisemny ( test jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień.)</i>
W2	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7++	wykład	egzamin	<i>Sprawdzian pisemny ( test jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień.)</i>
W3	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	D.W10+++	wykład	egzamin	<i>Sprawdzian pisemny ( test jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień.)</i>
U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej	D.U1+++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	<i>sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych</i>
U3	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U20+++	wykład, zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Egzamin, Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	<i>Sprawdzian pisemny ( test jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień.) sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych</i>
U4	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22+++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	<i>sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych</i>
U6	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24+++	wykład, zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Egzamin Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	<i>Sprawdzian pisemny ( test jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień.), sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych</i>
U7	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U25+++	wykład, zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Egzamin Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	<i>Sprawdzian pisemny ( test jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień.),</i>

					sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
U8	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K1++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K2	przestrzegania praw pacjenta;	K2+++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K3+++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K4+++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K5+	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K6++	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K7+	zajęcia praktyczne (Zp), praktyki zawodowe (Pz)	Pz zaliczenie na ocenę Zp, zaliczenie	sprawdzian ustny odpowiedź na pytania, omówienie przypadków klinicznych
Stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się: <i>np.: K WG01 ..., ...</i>					

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe	
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Całowska-Rysz A., Dzierżanowski T.: Medycyna paliatywna. Wyd. Termedia, Pznań 2019.</li> <li>2. Dzierżanowski T., Krajoewska-Kuła E., Krzyżanowski D., Cybulski M.: Opieka paliatywna. Wyd. Difin, Warszawa 2018.</li> <li>3. De Walden-Gałaszko K., Kaptacz A. (red.), Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017.</li> <li>4. Wordliczek J., Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór, kompendium postępowania w wybranych sytuacjach klinicznych. Wyd. Medical Education, Warszawa 2016.</li> <li>5. Dominiak I., Gaworska- Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd. Edumetriq, Sopot 2016</li> <li>6. Wordliczek J., Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór, kompendium leczenia somatycznych objawów towarzyszących. Wyd. Medical Education, Warszawa 2015.</li> <li>7. De Walden-Gałaszko K., Psychoonkologia w praktyce klinicznej, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.</li> </ol> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koper A., Pielęgniarstwo onkologiczne, Wydawnictwo. Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.</li> <li>2. Kinghorn S., Gaines S. (red.), De Walden-Gałaszko K., Gaworska-Krzemińska A., Opieka paliatywna. Wydawnictwo Elsevier Urban &amp; Partner, Wrocław 2012.</li> <li>3. Binnebesel J., Janowicz A., Krakowiak P., Paczkowska A., Pozamedyczne aspekty opieki paliatywno-hospicyjnej, Wydawnictwo Fundacja Hospicyjna, Gdańsk 2010.</li> <li>4. Wójcik A., Pyszora A.: Fizjoterapia w opiece paliatywnej. Wyd. PZWL, Warszawa 2014.</li> <li>5. Malec-Milewska M., Woron J.: Kompendium leczenia bólu. Wyd. Medical Education, Warszawa 2017.</li> </ol>	

Naład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne

Udział w wykładach	X	X	30 [h]
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	X	5[h]	X
Udział w zajęciach praktycznych	X	X	40 [h]
Udział w praktykach zawodowych	X	X	40 [h]
Udział w konsultacjach	3 [h]	X	X
Udział w egzaminie	2[h]	X	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5[h]/ 0,1ECTS	5[h]/0,1ECTS	110[h]/ 4,8 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	5 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi
zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe prowadzone są w Domu Pomocy Społecznej im Św. Kazimierza w Radomiu ul. Garbarska 35.